

З приходом зими більшість вазонів починає хворіти і чахнути: все літо вони почувалися прекрасно, радували нас своїм цвітінням і красою, але тепер їм необхідна наша допомога, і тут потрібен індивідуальний підхід до кожної рослини. Однак, є і загальні проблеми, від яких страждають майже всі кімнатні рослини — це низька вологість і зниження температури повітря. Тому догляд за вазонами взимку повинен бути особливим і турботливим, і тоді вони всю зиму почуватимуться добре, незважаючи на короткий світловий день і зимові холода.

Оскільки в осінньо-зимовий період ріст рослин сповільнюється, то і **поливати їх потрібно рідше** — не частіше 1 разу на тиждень. Крім того, слід регулярно рихлити землю, щоб забезпечити доступ кисню до коренів. Що стосується сукулентів (твоянка, кактус, аloe і ін.), то взимку їх поливають ще рідше, ніж влітку — приблизно 1 раз в 2–3 тижні. Але рослини, які цвітуть взимку (різдвяник, азалія, цінерарія та інші) потребують регулярного поливу, особливо в період утворення бутонів і цвітіння. Поливати кімнатні рослини потрібно тільки водою кімнатної температури. Задовільно холодна вода може викликати запнівання кореневої системи, а надто тепла — виснажувати кімнатні рослини.

Під час опалюваного сезону рослини стражда-

Зараз вазони потребують особливого догляду

Кімнатні рослини очищають повітря, підвищують вологість, створюють більш сприятливий для людей мікроклімат, і не важливо квартира це чи офіс — без кімнатних рослин не обйтися. Але і догляд за кімнатними рослинами має бути належний.

● Компетентно

ють від пересушеного повітря (стають сухими кінчики листя, на них з'являються коричневі плями, а потім вони жовтіє і опадає). Тому в осінньо-зимовий період рослини потрібно обприскувати щодня (крім культур із пухнастим листям). Добре допоможуть і додаткові засоби для зволоження повітря: наприклад, можна поставити вазон на піддон з водою, вставленій керамізитом. Також можна використовувати електричні зволожувачі повітря. Ще один варіант — декоративні миски, наприклад, зі скляними кульками, заповнені водою, які розставляють між рослинами. Крім того, при підвищенні сухості повітря рекомендується ставити рослини поруч, влаштовуючи щось на зразок природного куточка: разом ім легше збе-

регти навколо себе вологий мікроклімат.

Особливо страждають в пересушеній атмосфері папороті, орхідеї та інші рослини з ніжними квітами і листям. Також дуже вимогливі до вологості повітря такі представники флори, як алоказія, антуріум, аспленіум, ахіменес, вірзія, дифенбахія, традесканція, каладіум, калатея, кодеум, колумнея, маранта, монстера, нефролепіс, пілея, птеріс, сенполія, філодендрон: для них вологість у приміщенні не повинна опускатися нижче 60%. А для представників тропіків ідеальна вологість — 70–90%, але прийнятна також 65–70%.

Щоб додати кімнатним рослинам світла, можна вмикати недалеко від них електричні світильники, на 2–3 години щодня. Світло-

вий день взимку короткий, і починається це ще в листопаді; особливо страждають від цього герані, троянди, бегонії і фуксії. Листя рослин повинні бути очищені від пилу: чистому листю легше поглинати світло.

Е кімнатні рослини, яким взимку обов'язково потрібен період спокою — якщо його не забезпечити, рослини можуть загинути. Приклад таких рослин — красуні глоксинії, яскраві квіти якої схожі на маленькі давніочки: взимку їх треба зрізати повністю, залишити тільки бульби в землі, і перенести в темне прохолодне місце без протягів. Половина бульб не треба: горщики з ними слід помістити у пластикові пакети і зав'язати, а в кінці лютого або початку березня пересадити бульби у свіжий ґрунт. Починати поливати їх варто обережно і поступово.

Також є ціла група рослин, яким взимку необхідна невисока температура: +8–10°C. Це представники країн із субтропічним кліматом, де зими бувають прохолодні, тому такі рослини потребують зниження температури в зимовий період. До цієї групи належать цикламени, мірт, лавр, олеандри, різні цитрусові та хвойні.

Якщо ріст рослин взимку сповільнюється, то

шкідники, навпаки, активізуються. Особливо люблять сухе повітря павутинний кліщ і червець. Можна змінити шкідників під звичайним душем, широкі листки протирати мильним розчином, а також використовувати спеціальні інсектициди для боротьби з шкідниками кімнатних квітів — вони продаються в квіткових магазинах. Від синих шкідників, як-от попелиць, кліщів та трипсів, краще застосовувати інсектоакарицидні препарати, що борються з усіма видами комах, наприклад, Актеллік, Фоверм, Аполло або Акарін, а щітівок і червів знищують Конфідором. Допомагає і такий домашній засіб: часник і цибулю дрібно нарізати, залити водою і настоїти кілька годин, потім настій проходить і обприскувати ним рослини 2–3 рази в тиждень.

Що стосується хвороб, то вони добре розвиваються при зниженні температур. Тому якщо на підвіконні прохолодно, а волога у ґрунті довго застосується, рослини можуть атакувати різні види гнилей, які особливо небезпечні для коренів. Для попередження проблеми варто уважно стежити за вологістю ґрунту: поливати рослини тільки тоді, коли земля стає сухою. Обробку проти грибкових хвороб проводять препаратами на основі міді та сірки: Абіграпіком, ХОМом, Оксикомом, Фундазолом або Бензатом. Перед обробкою все сухе і пошкоджене листя видаляють.

Рослини, у яких немає ознак активного росту, бажано взимку взагалі не підживлювати. Мінерали, які не будуть засвоюватися рослиною, лише засолять ґрунт і виклинувати запнівання коренів. Квітучі рослини можна підживлювати, але не частіше 1 разу на місяць, половиною дози добрива.

Марія Бойко, завідувачка відділу аналітики пестицидів, агрохіміків державної установи «Тернопільська обласна фітосанітарна лабораторія».

